

Obsah

Autoři	XIII
Předmluva ke 4. vydání v USA	XV
Předmluva k českému vydání	XVI
Jack Damgaard Lange 1906–1999	XVI
1. Základní koncepce v endokrinologii	1
<i>(Přeložil prof. MUDr. Vratislav Schreiber, DrSc. a MUDr. Michal Schreiber, CSc.) John D. Baxter, MD</i>	
Endokrinní systém	1
Vztahy mezi endokrinním a nervovým systémem: neuroendokrinologie	6
Genová exprese a rekombinantní DNA v endokrinologii a metabolismu	9
Vývoj endokrinního systému	23
Synthesa a sekrece hormonů	25
Transport hormonů	33
Metabolismus a vylučování hormonů	34
Regulace endokrinního systému	35
Mechanismy působení hormonů	36
Účinky hormonů	53
Poruchy endokrinního systému	56
Přístup k nemocnému stíženému endokrinní chorobou	59
Literatura	66
2. Hypothalamus a hypofýsa	68
<i>(Přeložil prof. MUDr. Vratislav Schreiber, DrSc.) J. Blake Tyrrell, MD, James W. Findling, MD, David C. Aron, MD</i>	
Hypothalamické hormony	73
Hormony adenohipofýsy	78
Endokrinologická vyšetření hypothalamo-hipofysární osy	89
Hypofysární a hypothalamické poruchy	96
Dysfunkce hypothalamu	98
Hypopituitarismus	99
Hypofysární adenomy	106
Neurohypofýsa	125
Diabetes insipidus	128
Literatura	133

3. Růst 139
(Přeložila prof. Olga Hníková, CSc.) Dennis M. Styne, MD

Normální růst 139
Poruchy růstu 152
Krátká postava působená endokrinními poruchami 158
Diagnostika krátké postavy 168
Vysoká postava působená neendokrinními příčinami 169
Vysoká postava z endokrinních poruch 170

Literatura 171

4. Štítná žláza 174
(Přeložila doc. MUDr. Zdeňka Limanová, CSc.) Francis S. Greenspan, MD

Anatomie a histologie 174
Fyziologie 176
Metabolismus jodu 177
Abnormality syntesy a sekrece hormonů štítné žlázy 183
Metabolismus thyreoidálních hormonů 186
Řízení thyreoidální funkce 190
Účinky thyreoidálních hormonů 196
Thyreoidální autoimunita 200
Vyšetření thyreoidální funkce 201
Zobrazovací metody štítné žlázy 205
Poruchy štítné žlázy 208
Hypothyreosa 208
Thyreotoxikosa 224
Thyreoiditis 230
Nádory štítné žlázy 234

Literatura 242

5. Kalciotropní hormony a metabolická kostní onemocnění 246
(Přeložil prof. MUDr. Jan Štěpán, DrSc.) Claude D. Arnaud, MD

Extracelulární a kostní minerální homeostasa 246
Parathormon 253
Kalcitonin 258
Vitamin D 260
Poruchy funkce příštitných tělísek 262
Poruchy sekrece kalcitoninu (CT) 295
Hyperkalcie 298
Metabolické osteopatie 301
Osteomalacie 304
Osteoporosa 312
Pagetova choroba (Osteitis deformans) 323

Literatura 328

6. Glukokortikoidy a adrenální androgeny 336
(Přeložil doc. MUDr. Jiří Widimský, CSc.) David C. Aron, MD, J. Blake Tyrrell, MD

Embryologie a anatomie 336
Biosyntéza kortisolu a adrenálních androgenů 337
Metabolismus kortisolu a adrenálních androgenů 344
Biologické účinky 345

Adrenokortikální nedostatečnost 354
Cushingův syndrom 363
Hirsutismus, virilisace 375

Literatura 375

7. Endokrinní hypertenze 380

(Přeložil MUDr. Karel Horký, DrSc.)

Edward G. Biglieri, MD, Claudio E. Kater, MD,
David J. Ramsay, MD, DPhil.

Mineralokortikoidní hormony 380
Mineralokortikoidní hypertenze 382
Primární hyperaldosteronismus 383
Syndromy s nadprodukcí deoxykortikosteronu 391
Syndromy s druhotným nadbytkem mineralokortikoidů 394
Renin a hypertenze 397
Syndromy glukokortikoidního nadbytku a hypertenze 399
Atriální natriuretický peptid 403

Literatura 404

8. Dřeň nadledvin 405

(Přeložil RNDr. Jan Nedvídek, CSc.)

Alan Goldfien, MD

Hormony dřeně nadledvin 406
Poruchy adrenomedulární funkce 416
Feochromocytom 417

Literatura 426

9. Testes 428

(Přeložil prof. MUDr. RNDr. Luboslav Stárka, DrSc.)

Glenn D. Braunstein, MD

Anatomie a vztahy struktury a funkce 428
Fysiologie mužského reprodukčního systému 430
Vyhodnocení mužské gonadální funkce 434
Farmakologie léků užívaných k léčbě mužských gonadálních poruch 438
Klinické poruchy mužských gonád 440
Impotence 449
Mužská neplodnost 451
Gynekomastie 453
Nádory varlat 456

Literatura 458

10. Ovaria 460

(Přeložil prof. MUDr. Petr Broulík, DrSc.)

Alan Goldfien, MD, Scott E. Monroe, MD

Anatomie ovarií 460
Hormony ovarií 461
Menstruační cyklus 468
Cyklické změny v ženském reprodukčním traktu 474
Extragenitální symptomy při normální menstruační funkci 479
Poruchy ovariální a menstruační funkce 481
Indukce ovulace 497
Therapeutické použití ovariálních hormonů a jejich syntetických analog 499

Inhibitory ovariální funkce 500
Menopauza 501
Hormonální antikoncepce (orální antikonceptiva) 506
Infertilita 512

Literatura 514

11. Abnormální pohlavní determinace a diferenciacie 516

(Přeložil prof. MUDr. Jan Ev. Jirásek, DrSc.) *Felix A. Conte, MD, Melvin Grumbach, MD*

Normální pohlavní diferenciacie 516
Testikulární a ovariální diferenciacie 518
Syndrom ovariální dysgenese 528
Pravý hermafroditismus 531
Ženský pseudohermafroditismus 532
Mužský pseudohermafroditismus 537
Resistence cílových orgánů 541
Léčba nemocných s intersexuálními problémy 546

Literatura 548

12. Puberta 550

(Přeložil prof. MUDr. RNDr. Luboslav Stárka, DrSc.) *Dennis M. Styne, MD*

Tělesné změny při pubertě 550
Menarché 557
Opožděná puberta 559
Předčasná puberta 568

Literatura 575

13. Endokrinologie těhotenství 576

(Přeložil prof. MUDr. Jan Ev. Jirásek, DrSc.) *Mary C. Martin, MD, Robert N. Taylor, MD, PhD,
John L. Kitzmiller, MD*

Koncepce a implantace 576
Steroidní hormony 581
Mateřská adaptace na těhotenství 582
Fetální endokrinologie 586
Endokrinní kontrola porodu 588
Endokrinologie šestinedělí 589
Endokrinní choroby a těhotenství 590

Literatura 601

14. Regulační peptidy střeva 605

(Přeložil doc. MUDr. Milan Špála, CSc.) *Sean J. Mulvihill, MD, Haile T. Debas, MD*

Struktura gastrointestinálních peptidových hormonů 608
Gastrin 610
Cholecystokinin 611
Sekretin 612
Somatostatin 613
Hormonální abnormality u chorob gastrointestinálního traktu 618
Syndrom mnohočetné endokrinní neoplasie 620

Literatura 623

15. Pankreatické hormony a diabetes mellitus 627
(Přeložil doc. MUDr. Jan Škrha, DrSc.) John H. Karam, MD, Peter H. Forsham, MD

Endokrinní pankreas 627
Insulin 628
Glukagon 635
Somatostatin 636
Diabetes mellitus 637
Sekundární diabetes 643
Laboratorní nálezy při diabetu mellitu 646
Diagnosa diabetu mellitu 649
Léčba diabetu mellitu 651
Akutní komplikace diabetu mellitu 672
Chronické komplikace diabetu mellitu 682
Chirurgie u diabetiků 689
Prognosa pacientů s cukrovkou 691

Literatura 691

16. Hypoglykemické poruchy 696
(Přeložil MUDr. Gustav Šindelka, CSc.) John H. Karam, MD, Clinton W. Young, MD

Klasifikace hypoglykemických poruch 699
Klinické projevy hypoglykemie 700
Specifické hypoglykemické poruchy 701
Tumory B buněk pankreatu 704
Symptomatická hypoglykemie bez hyperinsulinismu 708

Literatura 710

17. Poruchy metabolismu lipoproteinů 712
(Přeložil prof. MUDr. Josef Šobra, DrSc.†, MUDr. Richard Češka, CSc.) John P. Kane, MD, PhD,
Mary J. Malloy, MD

Arteriosklerosa 712
Přehled transportu lipidů 713
Rozlišení poruch metabolismu lipoproteinů 718
Klinický popis poruch metabolismu lipoproteinů 721
Hyperlipidemie 723
Primární hypercholesterolemie 728
Sekundární hypercholesterolemie 729
Primární hypolipidemie 732
Sekundární hypolipidemie 734
Léčba hyperlipidemie 738
Léky užívané v terapii hyperlipoproteinemii 738

Literatura 744

18. Obesita 745
(Přeložil prof. MUDr. Jiří Šonka, DrSc.) George A. Bray, MD

Nutriční rovnováha v homeopatickém modelu 745
Aferentní zpětnovazebné signály 748
„Kontrolor“ 749
Eferentní kontroly 751

Literatura 754

19. Hormony a nádory	755
<i>(Přeložila doc. Ing. Kyra Michalová, DrSc.)</i>	<i>Christopher C. Benz, MD, Brian J. Lewis, MD</i>
Vliv hormonů na nádory	755
Nádory působící na hormonální hladiny	758
Endokrinní léčba nádorů	761
Klinické problémy	764
Literatura	770
20. Humorální projevy malignit	722
<i>(Přeložil doc. MUDr. Zdeněk Mašek, CSc.)</i>	<i>Gordon J. Strewler, MD</i>
Obecná koncepce ektopické sekrece hormonů	772
Hyperkalcemie při malignitách	774
Syndrom nepřiměřené sekrece ADH	777
Cushingův syndrom	778
Ostatní hormony produkované nádory	779
Literatura	781
21. Syndromy postihující mnohočetné endokrinní žlázy	783
<i>(Přeložila doc. MUDr. Jana Musilová, DrSc.)</i>	<i>Leonard J. Deftos, MD, Bayard D. Catherwood, MD</i>
Mnohočetné endokrinní adenomatosy (MEA)	783
Léčba nemocných s MEA	789
Polyglandulární endokrinní insuficience	790
Diagnostika a léčba	796
Genetické aspekty autoimunitních onemocnění	798
Literatura	799
22. Geriatrická endokrinologie	801
<i>(Přeložil MUDr. Zdeněk Kalvach, CSc.)</i>	<i>Susan L. Greenspan, MD, Neil M. Resnick, MD</i>
Thyroidální funkce a thyroideální onemocnění	801
Intolerance sacharidů a diabetes mellitus	805
Osteoporosa homeostasa vápníku	807
Změny vodní rovnováhy	814
Glukokortikoidy a stres	815
Změny reprodukční funkce u mužů	816
Benigní hypertrofie prostaty	817
Literatura	818
Dodatek	820
Přehled normálních hormonálních hladin	821
Rejstřík	832